

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro} 82.

Z KRAKOWA DNIA 14 PAŹDZIERNIKA 1829 ROKU WE SRODE.

Z Warszawy d. 8 Października.

W BANKU POLSKIM

I. Przyjmuje się na skład:

1) Wszelkie depozyta opieczętowane, na czas pierwszych 6 miesięcy za opłatą składowego $\frac{1}{4}$ od sta, a następnych 6 miesięcy $\frac{1}{8}$ od sta.

2) Wełnę, wyroby wełniane, lniane, konopne, bawełniane, na czas od 1 do 3 miesięcy, za opłatą na raz 10 gr. od centnara, assekur. $\frac{1}{16}$ od sta, składowego 5 gr. od centnara na miesiąc.

3) Żelazo na czas od 1 do 3 miesięcy, za opłatą na raz 2 gr. od centnara i składowego 2 gr. od centnara na miesiąc.

II. Udziela się pożyczka, na:

1) Złoto, srebro, drogie kamienie i t.p. z terminem od 1 do 9 miesięcy w stosunku do wartości $\frac{9}{10}$ za opłatą składowego na raz $\frac{1}{4}$ od sta, dla taxatora na raz $\frac{1}{4}$ od sta, prowizyi $\frac{1}{2}$ od sta na miesiąc.

2) Perły z terminem od 1 do 9 miesięcy w stosunku do wartości $\frac{1}{2}$, za opłatą dla taxatora na raz $\frac{1}{4}$ od sta, prowizyi $\frac{1}{2}$ od sta miesięcznie.

3) Wełnę, wyroby wełniane, lniane, konopne, bawełniane i inne towary z ter-

minem od 1 do 9 miesięcy, w stosunku do wartości $\frac{1}{2}$ za opłatą dla taxatora $\frac{1}{4}$ od sta na raz, prowizyi $\frac{1}{2}$ od sta miesięcznie.

4) Żelazo z terminem od 1 do 9 miesięcy w stosunku wartości $\frac{4}{5}$ za opłatą dla taxatora $\frac{1}{4}$ od sta na raz, i prowizyi $\frac{1}{2}$ od sta miesięcznie.

5) Płody do Gdańska spławiane, to jest: a) zboże, potaż, cynk: z terminem od 1 do 3 miesięcy w stosunku do wartości $\frac{1}{2}$, za opłatą prowizyi $\frac{1}{2}$ od sta miesięcznie. b) Drzewo, z terminem od 1 do 3 miesięcy w stosunku do wartości $\frac{1}{3}$, za opłatą prowizyi $\frac{1}{2}$ od sta miesięcznie.

6) Na papiery publiczne, to jest: a) listy zastawne z terminem 3 miesięcznym, w ilości 90 za sto, za opłatą na raz prowizyi $\frac{1}{2}$ od sta miesięcznie, listy zastawne z terminem 6 miesięcznym, w ilości 78 za sto, za opłatą teyże samey prowizyi. b) Dowody Kom: Cen: Lik: bezprocentowe z terminem od 1 do 6 miesięcy, w ilości 30 za sto. c) Akcie Tow: Oszczęd: z terminem od 1 do 6 miesięcy, wartości $\frac{9}{10}$.

III. Skupują się wexle:

Z terminem od dni 8 do 4 miesięcy z potrąceniem prowizyi $\frac{1}{2}$ od sta miesięcznie.

Na wexle udziela się także pożyczka do całkowitey ich wartości z prowizyą 1/2 od sta na miesiąc.

Dyrekcya Główna

Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego

Uwiedomia Interessantów, iż w dniach 1 i 2 Października r. b. w obecności Komitetu Właścicieli Listów Zastawnych i Delegowanych od Komitetu Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, odbyło się losowanie Listów Zastawnych, które z nich funduszem umorzenia z bieżącego półrocza zapłaconemi być mają.

Wyciągnięto w ogóle :

Lit: A.	sztuk	17	na summę	zł.	340,000.
Lit: B.	—	193	—	—	965,000.
Lit: C.	—	955	—	—	955,000.
Lit: D.	—	388	—	—	194,000.
Lit: E.	—	971	—	—	194,200.

Razem sztuk 2524 na sum: zł. 2,648,200.

Fundusz umorzenia na półrocze bieżące wynosił — — — — — zł. 2,650,020 gr. 15 z którego potrąca się na dopłacenie Właścicielowi Listu Zastawnego Lit: B. Nro 3352 na ostatku w przeszłym półroczu wylosowanego zł. 4618 — 28

Pozostało zatem na fundusz umorzenia bieżącego półrocza — — — — — zł. 2,645,401 gr. 17 Ze zaś jak wyżej wylosowano zł. 2,648,200, przeto na List ostatnim ciągiem wylosowany Lit: B. Nro 154,293 zabrakło funduszu na zł. 2768 gr. 13, które będą zapłacone z funduszu umorzenia przyszłego półrocza.

Wykaz szczegółowy Listów Zastawnych wylosowanych do niniejszey odezwy dołączyć się.

W Warszawie dnia 3 Października 1829

Senator Wojewoda Prezes:
(podpisano) Miączyński.
Pisarz Dyrekcji Główney:
(podpisano) Drewnowski.

Z Petersburga d. 6 Września D. K.

Dodatkiem do rozkazu dziennego z d. 30 Sierpnia, raczył N. Cesarz Jan mianować Adjutantem Swoim Kapitana pułku Kawalergardów Hrabiego Tołstoy, który był Adjutantem naczelnego dowódcy 2giey armii Jenerała piechoty Hrabiego Dybicza Zabałkańskiego.

Rozkazem dziennym z d. 3 b. m. raczył N. Pan mianować Jenerała Porucznika Turczaninowa 2, dowódcą miasta Sewastopola.

— Dnia 10 —

(Z Ruskiej Inwalida.)

Kopią rapportu Głównego Dowódcy floty i portów Czarnomorskich, Admirala Greiga, do Jego Cesarskiej Mości pod dniem 17 Sierpnia 1829 roku.

Spieszę nayıppoddaniey ustóp Waszey Cesarskiej Mości złożyć klucze twierdzy Midii, zajętey dzisiaj rano przez 50ciu woiovníków floty, wysadzonych ze znajdujących się przy niej pięciu statków, pod dowództwem Porucznika 40go ekwipażu floty Paniutina, którzy późniey wzmocnieni przez sprowadzonę z floty trzy rotę z 23go pułku pieszego pod naczelnictwem dowódcy tegoż pułku Podpułkownika Abramowa, wyznaczonę cząsowym kommandantem tego miejsca.

W twierdzy znalezione 9 dział, o dalszych zaś rzeczach, również i o szczegółach iey zajęcia, będą miał szczęście nayıppoddaniey przedstawić Waszey Cesarskiej Mości, po otrzymaniu należytych doniesień.

*Opisanie Konstantynopola pod względem
woiennym.*

Konstantynopol albo Carogrod, w staro- dawnych czasach Bizanecum, a u Turków Stambuł, stolica Państwa Otomańskiego, zbudowany jest podobnie jak Rzym, na siedmiu pagórkach, i ma około 88,000 domów, a 600,000 mieszkańców, w liczbie których: 300,000 Muzułmanów, 100,000 Greków, 30 000 Ormianów (*), 30,000 Żydów, reszta zaś Frankowie. Miasto rozłożone jest na pchyłości, formującej prawie równoramiennej trójkąt, obmywany z dwóch stron morzem Marmora, a z 3ciej zatoką Bosforu. Wierzchołek trójkąta obrócony jest ku cieśninie Konstantynopolitańskiej. Wspomniona zatoka formuje prze- wyborny port wojenny i handlowy, mieszczą- cy 1200 okrętów, a długi około 3000 sążni, przy wejściu zaś sz-roki sążni 100 a dalej do 400. Miasto ma 26 bram, 7 od lądu 6 od strony morza, a 13 od portu. Między pierw- szemi godne uwagi, chociaż nawet na pół ze- psute, bramy Topkalessi (Porta St. Romani,) przez którą, w roku 1453, wtargnęli Turcy do miasta, i blisko których poległ ze sławą, broniąc tronu swych przodków, ostatni Ce- sarz Grecki, Konstanty. Zewnątrz miasta znaj- duje się piętnaście przedmieść, częścią na północ i wschód od portu, a częścią na zachód względem samego miasta. Obwód jego wynosi do sześciu mil, a z przedmieściami do dwunastu. Od strony stałego lądu Kon- stantynopol otoczony jest dwoma wysokimi, mocnymi murami i rowem szerokim stóp 25. Większa część murów zbudowana z kamie- nia ciosowego; wewnętrzny ma wysokości sążni 3, zewnętrzny zaś 2. Każdy z nich jest o-

bronny 25cią wież, jedna od drugiej odległych na wystrzał karabinowy i opatrzonych dzia- łami. Od strony morza miasto zasłonięte jest tylko jednym, niebardzo wysokim i mo- cnym murem. Zresztą, na przodzie jego, od strony morza Marmora i portu, znajduje się kilkanaście bateryy, założonych przez inże- nierów Francuzkich, a mających, każda po 8 i po 12 dział.

Na końcu pchyłości, wystającej do mo- rza, a mianowicie, przy wejściu do cieśniny i samego portu, stoi seray, złożony z wielu gmachów, dziedzińców i ogrodów, mający 2 mile obwodu, i otoczony wysokimi, bardzo mocnymi murami, w których trzy bramy pro- wadzą do dziedzińców zewnętrznego i wewnę- trznego, oraz do haremu. Mury zewnętrzne seraju wzmocnione są od strony morza, wie- żami czworokątnymi, od miasta zaś okrągłe- mi. Działa bez lawetów postawione są rów- nolegle od powierzchni morza, po 50 razów dla strzelania salwy, w czasie uroczystych wydarzeń. Seray sam przez się formuje nie wielkie miasto z 6ciu tysięcy mieszkańców. Dalej, na zachód, znajduje się seray stary; nie tak przestronny, lecz także otoczony mu- rami, dla opuszczonych żon i odalisk Sułta- na. Jeszcze dalej ku zachodowi, w tem miey- sciu, gdzie, stolica przylega do morza Marmo- ra, znajduje się sławne więzienie siedmiu Wież, pewien rodzaj cytadelli, której wieże są połączone mocnymi murami.

W cieśninie, między seraiem, a miastem Skutari, na brzegu Azjiatyckim, stoi na spa- dzistej i urwistej skale wieża Leandra, zwa- na u Turków Kec-Guala i Kiskulessi. Służy ona zamiast wieży latarniowej i cytadelli, a swemi działami broni nie tylko wejścia do portu, lecz i kanału seraiowego, Skutari i le- żące z tej strony portu przedmieścia: Pera, Galata, Tofana i Demetry.

(*) Większa część Ormianów, w roku prze- szłym, z rozkazu Sultana, wyjechała do Azji mniejszej.

W porcie znajdują się: ludwisarnia, zbrojownia i koszary artylleryyskie. Pera i Galata zamieszkané są przez Chrześcian, a Demetry najwięcey przez Greków. Wszystkie te przedmieścia są odłoniene, wyłączając Galatę, otoczone murami. Też samo powiedzieć można o innych przedmieściach, leżących na północ od portu i lądu. Okolica Konstantynopola z tey strony jest wyższa i nachyla się ku miastu, przedzielona błotnistemi topielami, formującemi wiele prześć ciasnych.

Takie położenie nastęca zbliżającemu się nieprzyjacielowi dogodność wzmocnienia się w niem i ściślejszego oblężenia miasta. Lecz z drugiey strony sprzyia ono zwyczajnemu systematowi Turków. W szczególności, przedmieście Ejub, na północno-wschodnim końcu miasta i zachodniey części portu, będąc otoczone topieliskami, wązkami gór pasmami i mnóstwem wiosek, udziela wszystkim dogodności do obwarowania obzru, którego kluczem byłaby leżąca na wzgórku wioska Tropicilerkoy. Cała ta przestrzeń ograniczona jest na północo-wschód dwoma małemi strumieniami: Barbisis i Kidarys, które po złączeniu się z sobą, pod imieniem Gir-dale, wpadają do portu, a na południo-zachód drugą niewielką rzeczką, płynącą o kilka mil od miasta. Daley na przód, rozciąga się obszerna równina Daudbasza, gdzie się pospolicie odbywają przeglądy wojskowe. Jako jedyna tylko równina w całej okolicy, pewnie zostałaby placem bitwy dla jazdy, w razie jakiegokolwiek wycieczki spahów.

Konstantynopol opatrue się wodą studką ze źródeł gór strandszeyskich, za pośrednictwem wodociągów, zrobionych ieszcze w czasach państwa Greckiego, a odznaczających się sztucznem i wspaniałem urządzeniem. Trzy z pomiędzy nich sprowadzają wodę z pobliskości Burgasu, o 7 mil od Kon-

stantynopola, a czwarty z rzeki Gidrafe, płynącej blisko miasteczka Belgradu. Dla utrzymania w porządku tych wodociągów oddawna będących przedmiotem szczególnych starań rządu, urządzony jest korpus Sużońszów czyli dozorców studni.

Konstantynopol, iak wiadomo, był dwakroć zdobywany mocą oręża: pierwszy raz przez Krzyżowców (Francuzów i Wenetów,) w r. 1204, a drugi raz przez Turków, za Mahometa II. w r. 1453. Krzyżowcy ieszcze w roku 1203, wypłynawszy ze Skutari przez cieśninę, i wysiadłszy na brzeg, blisko Galatę, zajęli to przedmieście, gdy tymczasem flotta Wenecka, rozerwawszy łańcuch, którym była zamknięta przystań, weszła do niey i zabrała część statków Greckich, które się w niey znajdowały, a inne zniszczyła. Potem, z dwóch stron przypuszczono szturm, od lądu przez Francuzów, a od portu przez Wenetów. Tamci, przebywszy rzekę Kidarys, za pośrednictwem mostu, obalonego przez Greków, ale w tym razie naprawionego, rozłożyli się na czele tey części miasta, która przylega do portu. Tymczasem Wenetowie, zającwszy ze swoich statków, 25 wież wyżey wspomnionego muru, zostali wstrzymanemi w swoich postępkach, wielkim pożarem, który wybuchnął w naybliższych częściach miasta. Szturm Francuzów był także odparty, pomimo wszystkie ich usiłowania, a Grecy rozpoczęli nawet działania zaczepne. Cesarz Alexy, wyszedłszy z miasta z trzema oddziałami, zagrażał prawemu skrzydłu Francuzów, i ci nieutrzymaliby się w tak krytycznych okolicznościach, gdyby Wenetowie, zaniechawszy swych postępków w porcie, nie pośpieszyli im na pomoc. W tedy słabego umysłu Alexy, zamiast popierania dalszych swych postępków, wrócił się do miasta i czem prędzey uczynił roztym. Tak więc, miasto uratowanem zostało od bliskiey

kłęski; lecz w roku następującym szturm był odnowiony i to tylko ze strony portu. Flotta Krzyżowców rozłożyła się w linii, rozciągłej na pół mili, i tak blisko miasta, iż wojownicy z mostów wiszących i marsów mogli pałaszem walczyć z obrońcami wież. Dwa razy: dnia 9 i 12 Sierpnia, odnawiano szturm, i mury były zajęte dopiero o południu 12 Sierpnia. W ten czas odpór ustał, a tak 20,000 Krzyżowców zajęło miasto, które zawierało wtedy 400,000 mieszkańców, tak zgnusniałych, iż niezdołni byli do popierania obrony.

Dłużej Konstantynopol utrzymywał się przeciw Turkom, którzy w liczbie 500,000 szturm przypuszczali, gdy tymczasem garnizon składał się tylko z 5000 uzbrojonych Greków i 20,000 wojsk najemnych, pod dowództwem walecznego rycerza Justyniani. Pomimo takiej siły przewagi, miasto oblegane z początku tylko od strony lądu, szczęśliwie odparowało wszystkie napady. — Weyście do portu było zamknięte łańcuchem. Dla tego więc Mahomet rozkazał utworować na stałym lądzie drogę od Beszyktasza, na około Pera, długą mil dwie Niemieckich. Za pomocą machin i mnóstwa robotników, w iedney nocy, 60 galer i 70 małych statków przewieziono do północney części portu, a Grecy z przestraczem i podziwieniem uyrzeli swe wrogi, nacierające z takiej strony, od której zupełnie spokojnymi siebie poczytywali. Mahomet rozkazał zrobić przez port most drewniany, założyć na nim baterye i wybić w murach wyłomy. Potem rozpoczął szturm ogólny. Dwie godziny nayokrepięsza rzeź trwała, a nakoniec, gdy waleczny Justiniani i sam Cesarz Konstanty legli na placu, miasto zostało przez Turków zdobyte.

Z Tyflis d. 8 Sierpnia D. K.
(Z Gazety Sankt-Petersburgskiej.)

Po wzięciu Erzerum, Hrabta Paszkiewicz Erywański wydał następujący rozkaz dzienny do wojsk działających oddzielnego Korpusu Kaukaskiego.

Przyjaciele — Towarzysze!

"Trudy wasze, sławne wasze zwycięstwa w dniach 19 i 20, uwieńczone były w sposób nayświetniejszey. Nie daliście odechnąć i przytomność odzyskać pobitemu przez was nieprzyjacielowi; ścigając go szybko, 4go dnia stanęliście pod murami twierdzy Hassan-Kale, niegdyś Rzymskiej warowni, a wróg nie odważył się podnieść nikczemney swej szabli, i pierzchliwie umknął, zostawiwszy wam twierdzę z całym uzbrojeniem i zapasami. Jeszcze dwa dni, a stanęliście już pod murami Erzerum, i dumna stolica Turcyi Azjiatyckiej padła z uniżonością przed wami. Wielki dzień bitwy Pułtawskiej odznaczony zostanie w rocznikach historii oyczystey, nowym wypadkiem sławnym.

"Granic nieznające przywiązanie wasze do Cesarza i oyczyny objawia się przez wasze męstwo, a męstwa dowodzą znakomicieńcy i trofea sławnych zwycięstw waszych: Seraskier, naczelnik tutejszy krainy i rycerstwa, ze czterema swemi Baszami, starszyzną, urzędnikami, w ręku waszych; więcey pułtora sta dział i wszystkie nader liczne zapasy wojenne i żywności przez was są zabrane.

"Raduycie się ze swoiey wytrwałości, waleczni Towarzysze moi! Uczucia moiey ku Wam wdzięczności są wyższe nad wszelkie wyrażenia."

Z Paryża d. 28 Września.

Wczoraj odbyła się w St. Cloud pod prezydencją Króla rada Ministrów.

Onegdaj nadbiegł do wydziału spraw zagranich z Petersburga goniec. Tegocześnie przybył do Pościa Austriackiego goniec, który zaraz udał się do Londynu.

Rząd każe 40 małych wojennych okrętów rozbraić, z których połowa znajduje się w Tulonie.

Odmiana w Ministerjum zdaje się być bliska. Mówią, że P. Bourmont otrzyma poselstwo w Madrycie, a P. Labourdonaye w Lizbonie.

Likiernicy, którzy na swoich flaszkach mieli wizerunki Xięcia Reichstädt (młodego Napoleona) zostali przez sąd za niepodlegających karze uznanymi.

Jedna z Gazet tutejszych pisze: „Ministerjum terazniejsze odkryło 3 okropne spiski: pierwszym jest związek w Bretanii, drugim honorowe przyzymowanie Jenerała Lafayette, a trzecim wizerunki na flaszkach Likierników. Lubo te spiski nie działy się potajemnie, bo ogłaszało je tysiące języków, przecież honor ich odkrycia należy się PP. Labourdonnaye i Courvoisier. Z Prokuratorów i Prezydentów złożone wojsko wyciągnęło przeciw spiskowym. Z tego względu bardzo ciekawymi iestemy tysięcznych miesięcznych raportów o stanie publicznego mniemania każdej wioski.”

Dwóch sędziów pokoju w obwodzie Hawru, którym zalecono, aby co 14 dni donosili o politycznem mniemaniu w ich obwodzie, odpisali, że powołanemi są do godzenia sporów nie rozsiewania niezgody przez doniesienia. Trzeci zaś odpisał, iż cały kraj bardzo jest niekontent z mężów, którzy znajdują się teraz na czele administracji.

Zapewniają, iż utworzone zostanie towarzystwo zaręczające za gradobicie pod Jeneralem Lafayette.

Minister wojenny Bourmont stara się przypodobać wojsku, przynosiąc do czynnej służby oficerów oddalonych, a mianowicie niepobierających pensyi.

P. Finant, Prezydent miasta Vizille, i jego zastępca, którzy jak wiadomo za należenie do dobrego przyjęcia Jenerała Lafayette oddaleni zostali, odebrali od swych współciomków wyrazy najrzetelniejszej za to wdzięczności. Mieszkańcy Vizille dali dla nich wieczorną ucztę przy muzyce.

Pomiędzy 169 tutejszemi Dziennikami pisze 151 w duchu konstytucyjnym, a reszta 18 chce Monarchii bez konstytucyi. Te 151 konstytucyjnych Dzienników mają 197,000 abonentów, 1 mill. 500,000 czytelników i płaćą skarbowi rocznie 2 mill. 155,000 Fr. inne 18 mają 21,000 abonentów, 192,000 czytelników i płaćą tylko skarbowi 437,000 Fr. W departamentach liczą 75 Gazet, oprócz Dzienników departamentowych. Z tych 66 rozszerzają zasady konstytucyjne i trzymane tylko są od tych, którzy są tegoż mniemania. Jedno z tych pism, *Memorial de Toulouse*, utrzymywane jest przez tamacznego Biskupa, reszta drukowana jest kosztem wydawców.

Pani L. córka Lucjana Bonapartego otrzymała rozkaz opuszczenia natychmiast Paryża, a Francyią niebawnie.

Dnia 6 Października odprawi Król przegląd 18,000 wojska na rozwinienie Grenelle.

Z Madrytu d. 20 Września

Król wyzdrowiał zupełnie i onegdaj pracował z Ministrami. Z tem wszystkiem lekarze radzić mu mieli, aby wkrótce opuścił zimne mieszkanie San Lorenzo.

Poiutrze Infant Don Francesco przedsięwzięcie z Małżonką swoją podróż do Barcelony, dla przyięcia tam przyszłej Królowey.

W fabrykach z wielkim pośpiechem pracują nad wygotowaniem 12,000 broni przeznaczony dla wyspy Kuba.

Dastrzeżono, iż prawie wszyscy do więzień przyprrowadzeni złoczyńcy zmyślonemi papierami opatrzonemi byli.

z Lizbony d. 12 Września.

Gazeta Dworska przerwała nakoniec milczenie o klęsce pod Terceirą; przyznaje, że nasza eskadra nie niewskórawszy, utraciła 473 żołnierzy i 46 officerów, i że powraca dla oczekiwania posiłków. Buntownicy (pisze dalej) musieli także znaczną ponieść stratę, gdyż eskadra nasza wystrzeliła przeszło 4000 razy. Z okrętów naszych uszkodzone szczególnie zostały liniowy okręt Jan VI. i fregata Diana. Reszta wysp Azorskich znajduje się w dobrym stanie obrony. Terceirę zamykają fregata Perla, dwie korwety i dwa brygi.

Wszyscy się tu cieszą z wypadku pod Terceirą, wyjąwszy Don Miguela i Dwórego. Lubo Gazeta Dworska podała tylko stratę 473 ludzi, sądzą iednak, iż przenosi 1500.

Ponieważ Ministrowie niemogą dostarczyć pieniędzy, przeto mówią o ich zmianie.

Rozchodzi się tu wieść, że z Goa do Brazylii popłynęły dwie fregaty, i że Konstytucyoniści zamysłają uderzyć na brzeg Portugalski.

Xiążę Lafoens, pułkownik Królewskich ochotników, ofiarować miał Don Miguelowi swoje usługi, jeśli druga wyprawa przeciw Terceirze bę d zie urządzona.

Z Londynu d. 26 Września.

Wczoraj Posłowie Austriacki i Hiszpański, tudzież sprawujący interessa Francyi, mieli narady z Hr: Aberdeen.

Listy z Gibraltaru pod dniem 13 Września nie zawierają nic takiego, coby potwierdzało obawę względem wybuchnienia na nowo żółtej gorączki.

Dzisiejsza Gazeta Times zawiera artykuł o sprawach Portugalii, w którym między innymi wyraża: „Jakkolwiek odjazd z Anglii młodey Królowey Portugalskiej uważany jest za wczesny, przyznać iednak potrzeba, że Donna Marya dla swey młodości niebyła w stanie przykładania się osobiście do swey sprawy. Prawa iey nie są wcale przywiązane do tymczasowego iey pobytu. Byłoby równie nierozsądkiem iak zuchwałością wierzyć, że Wysokie Europejskie Mocarstwa użyją za powód terażniejszych okolicznosci do zaprzeczenia praw Donna Maryi II. ktore uznały, i na rzecz Don Miguela obalą święte zasady prawności; owszem spodziewać się należy, iż oburzające postępowanie rządzącej w Portugalii fikcyi, iako znieważenie władzy Królewskiej, nakoniec potępa.”

Roboty około podziemney drogi pod Tamizą ponowione być mają na wiosnę. Ostatni koniec szychtu od strony północney wspiera grubý mur, który przy rozpoczęciu na nowo robót rozebrany zostanie. Odwiedzający niedawno tę drogę znaleźli w niej powietrze ciepłe, a ziemię suchą.

Kwakrowa, posiadająca nadzwyczajne przymioty umysłu i talent dobrej wymowy, obieǳa teraz z trzema przyjaciółkami Anglią, i miewa publiczne kazania.

Cesarz Chiński z powodu pobicia buntownika Shangiur napisał 24wierszową odę i rozesłał wszystkim Magnatom. Każdy wiersz składa się z słów siedmiu.

W Nowymjorku utworzyło się niedawno towarzystwo do utrzymania i ulepszenia stanu kraiovcw Amerykańskich,

Z Campeche piszą pod d. 6 Sierpnia, że codziennie oczekują tam ataku wyprawy Hiszpańskiej, której okręty pokazać się już miały; niewiedzano jednak które miejsce na wyła'owanie obiorą, sądzą tylko, że Sisal, żąd Hiszpanie udaćby się mogli do Merydy, gdzie gubernator zostaje z niemi w porozumieniu. W istocie, rzeczowe miasto jest środkowym punktem stronnictwa Hiszpańskiego. Z tem wszystkiem mieszkańcy ożywionemi są najlepszym duchem. Dowódca w Sisal umógł ten zamek i wszystkich niezdatnych do noszenia oręża ludzi w głąb kraju odesłał. Wszystkie miejsca, które górują nad Campeche osadzone są działami. Znajduje się tam 2000 liniowego wojska i 1000 milicyi. Mieszkańcy gór okolicznych uzbroili się iak mogli; zarekwirovano także barki, dla strzelania w przypadku potrzeby do ładujących. Cztery działowe łodzie stoją pod brzegiem.

Ludność wyspy Kuby składa się z 250,000 białych ludzi, 154,000 wolnych czarnych i 225,000 niewolników, a zatem ludność kolorowych ludzi przechodzi białych przeszło 120,000 osobami.

Z Bruzelli d. 27 Września.

N. Król Jmc który teraz cokolwiek zasłabł, zamysła udać się dnja 7 lub 9 przyszłego miesiąca do Hagi, jeżeli tymczasem nie zaakoczy go przybycie N. Króla Jmci Pruskiego do tutejszey stolicy, o czem gazety tutejsze ciągle z pewnością piszą.

Stany jeneralne zgromadzą się, iak mówią, na 19 przyszłego miesiąca w Hadze.

Kommissyia istniejącego tu związku nięgarskiego i drukarskiego złożyła J. K. Mc

go statuty i otrzymała zapewnienie, że wzrost oyczystey typografii mocno J. K. M. interesuje.

Czterdziestu sześciu malarzów, rzeźbiarzy i ryciarzów, pomiędzy któremi 5 Dam otrzymali nagrody zachęcenia. P. Odevaer rozkazał Król 500 ZH. wypłacić za szczególniejsze zasługi w przedmiocie kunsztów.

Uczony Francuz, P. Fontan, autor umieszczonego w Dzienniku *L'Ancien Album* artykułu: "Baron wściekły," za który był skazany na 5cioletnie więzienie, ale uszedł i bez paszportu tu przybył, odebrał od naszego rządu rozkaz, aby z kraju wyjechał. Udał się jednak z prośbą do Króla, i otrzymał odpowiedź, iż może bawić w północnych prowincyiach państwa, jeżeli stawi za sobą porękoymią kilku znakomitych obywateli. P. Fontan nie będąc i z tego kontent, oświadczył, iż tylko za przymusem oddali się z Bruzelli.

Do muzeum historyi naturalney w Leydzie przysłał z Japan P. Siebold, który kosztem rządu ten kraj zwiedza, 62 skrzyni różnych tyczących się historyi naturalney rzeczy. Przez tę sposobność dowiedziano się razem, iż odważny ten wędrownik uwięziony został, ponieważ znaleziono przy nim mapę Jappanu.

Z Wenecyi d. 20 Września.

Przybyły do Żara z Janiny okręt przywidział wiadomość, że to miasto zostawało w największey niepokoyności; lękano się bowiem co chwila powszechnego powstania. Nieobecność Baszy, słabość osady i pamięć na dawniejsze cierpienia zdają się osłaniać do buntu Albańczyków. Kapitan powyższego okrętu z połową tylko ładunku odpłynął, ponieważ obawiał się o utratę wszystkiego, a nawet życia.

DODATEK

DO N¹⁰ 82.

GAZETY KRAKOWSKIEJ

Z KRAKOWA DNIA 14 PAŹDZIERNIKA 1829 ROKU WE SRODĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumira.

Dzień godzina	Barometr z reduk. na 0° r.	Therm: czyli stop. zim i ciepła	Higro- metr	Wiatr	Stan Atmosf:	U W A G I.
Paź: god: 7	cali lin: 27 6, 180	stopnie: + 4. 9	stop: 98	Połud: Za. średni	Pochmurno	Deszcz.
27	„ 6, 532	+ 7. 1	90	Północny mocny	„ „	
10. 3	„ 6, 724	+ 7. 3	89	Połud: Ws. mocny	„ „	
9	„ 7, 897	+ 6. 0	95	Północny mocny	„ „	
11. 7	„ 7 8, 423	+ 2. 8	100	Zachodni średni	Pochmurno	Deszcz.
12	„ 8, 161	+ 5. 3	92	Póln: Za. średni	„ „	
3	„ 7, 662	+ 5. 8	93	Zachodni mocny	„ „	
9	„ 6, 729	+ 4. 5	99	„ „	„ „	
12. 7	27 3, 967	+ 5. 0	100	Poł: Za. średni	Pochmurno	Deszcz.
12	„ 3, 484	+ 7. 3	98	Zachodni mocny	„ „	
3	„ 3, 443	+ 8. 2	97	„ wicher	„ „	
9	„ 4, 251	+ 8. 4	99	„ „	„ „	

J. K. Stęczkowski, A. O. A.

Z Petersburga d. 10 Września D. K.
(Z Ruskiego Inwalida.)

Przez Najwyższe dyplomata, w dniach 21 i 22 Sierpnia, najłaskawiej udarowani są znakami orderu S. Anny 1szej klasy Cesarską Koroną ozdobionemi: Rzeczywisty Radca Stanu Wacenko; Jenerał Major Rupert, dowodzący połączonemi 2gą i 3cią brygadą pionierów 2giej armii; Rzeczywisty Radca

Stanu, Prezes Kollegium sprawiedliwości spraw Inflantskich i Estońskich Friksius, oraz Jenerał Major Lechner, sprawujący obowiązki naczelnika inżynierów 2giej armii. Jenerał Major Tieslew 2gi, naczelnik Finlandzkiego korpusu Kadetów, mianowany Kawalerem orderu S. Anny 1szej klasy.

Najjaśniejszy Cesarz Jegomość pragnąc zachować w Kościele S. Alexandra Newskie-

go pamiątkę zdobycia Adryanopola, drugiey stolicy Państwa Ottomańskiego, naymiłościwiew raczył darować temu Kościołowi ieden z kluczów Adryanopolskich. Klucz ten, na skutek naywyższego rozkazu Jego Cesarskiey Mości, w wigilią dnia poświęconego temu Świętemu, posłany został Przenaywielebniejszemu Serafimowi, Metropolicie Nowogrodzkiemu i Petersburgskiemu, przy liście Sprawującego obowiązek Naczelnika Głównego Sztabu Jego Cesarskiey Mości, Jenerała Adjutanta Hrabiego Czernyszewa. W samym zaś dniu świętecznym 30 Sierpnia, klucz ten przed idącym do Kościoła kadetralnego Przenaywielebniejszym Metropolita niesiony był na srebrney tacy przez Archimandrytę Palladiusa, i położony w Kościele przy trumnie, gdzie spoczywają nieskazitelne relikwie Błogosławionego. Przenaywielebniejszy Metropolita zbliżywszy się do trumny i wzięwszy klucz w rękę prawą, przemówił w następujący sposób: "Święty Prawowierny i Wielki Xiążę Alexandrze! ciałem tu spoczywający, duchem zaś swoim zawsze obecny przed tronem Naywyższego, modlający się o zbawienie synów Rossyjskich. Oto Wielki między Królami ziemskimi Potomek twój i naśladowca cnot twoich, Nayprawowierniejszy Cesarz Jegomość Mikołay Pawłowicz, w dniu arcyznamienitym twoiego święta, świetnie i radośnie przez nas obchodzonego, składa Tobie klucz Adryanopola, 2giey stolicy Ottomanów, zdobytey zwyciężkim Jego orężem! Przypomnijże ten dar naszego Monarchy, poświęcony z pobożnością Twoiemu, Polubieńcze Boży, Kościołowi, i przypom, iako godło wiary Jego, iż potężny w woynach Pan, za pośrednictwem Twoich świętych modlitw, udzielił Jemu zwycięstw nad wrogiem imienia Chrześcijańskiego, i jako znak ufnosci Jego, iż przez Twoje modlitwy da Mu w

krótce cieszyć się także błogosławieństwami pokoju, sercu Jego bardziej nad wszelką sławę pożądanego. Położywszy potem klucz na miejscu, pokropił go wodą święconą i odprawił soborne nabożeństwo za zdrowie i długie lata Jego Cesarskiey Mości i całego Nayjaśniejszego Domu. Po przyściu zaś NN. Cesarstwa Ichność i J. C. Mości Następcy Tronu do Kościoła o godzinie 11stey zrana, odprawione zostało dziękczynne nabożeństwo za udzielone od Boga zwycięstwo nad Turkami i zajęcie przez woyska Rossyjskie Tureckich miast Adryanopola i Kirklisy, po skńczeniu którego NN. Państwo, w towarzystwie Urzędników Dworu i Jenerałów, zaszczytlii naywyższem odwiedzeniem Przenaywielebniejszego Metropolita i raczyli przyjąć śniadanie.

Przy Ukazie Rzządzającego Senatu pod dnem 19 Sierpnia, ogłoszone zostały dwa prawilsie, wydane od Sprawującego Ministeryum spraw wewnątrznych, Rady Dworu Millerowi i P. Smirnowi; pierwszemu na udoskonalony przezeń młyn zbożowy, a drugiemu na nowo wynalezoną parową machinę kołowrotową.

Od brzegów niższej Elby d. 2 Października.

Królewicz Następcą Tronu Bawarskiego przybędzie do Gettingi na nauki.

Stojące w przystani Kopenhagskiey okręty Rossyjskie popłynęły daley na morze Bałtyckie.

Przy Skagen w nocy na 11 Września rozbił się okręt. Od dawnego czasu nierozbito się w tej okolicy tyle okrętów, iak tej jesieni.

Lubo Chrześcijaństwo podług historycznych dowodów wprowadzone było do Szwecyi przez Zakonnika Anskaryusza w r. 829 i tysiączna rocznica tego zdarzenia przypadła

inż w r. 1829, Stan Duchowny postanowił wszelako prosić Króla, aby powyższa rocznica w roku przyszłym obchodzona razem była z 300letnią rocznicą przyjęcia przez Szwecyją wyznania Augsburgskiego.

Konie Norweskic bardzo teraz lubione są w Anglii, i wiele ich tam i do Irlandyi wywożą.

Od brzegów Menu d. 3 Października

J. C. Wysokość Arcyksiężna Austriacka Zofia wyjechała dnia 26 Września z Minchen na powrót do Wiednia.

J. K. Wysokość Wielki Książę Meklenburgski powracając z Małżonką swoją z podróży do Włoch, zabawiał pod imieniem Hrabiego Stargard kilka dni w Minchen.

W Bawaryi dla przyniesienia ulgi gospodarstwu, przemysłowi i handlowi zniesiona została wewnętrzney komunikacyi opłata drogowa.

Jezuici żądali znowu pozwolenia od Kantonu Zug rozszczenia tam swych Missyonarzy, lecz Kanton powtórnie ich prośbę odrzucił.

Dnia 12 i 13 Października 1829 r.

Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

	1.	2.	3.	4.
Korzec	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.
— Pszenicy	18 —	16 —	15 —	14 —
— Zyta	11 —	10 15	10 —	9 15
— Jęczmienia	7 15	7 —	6 15	6 —
— Grochu	12 —	11 —	10 —	— —
— Owsa	5 —	4 24	— —	— —
— Jagieł	17 —	16 —	15 —	— —
— Rzepaku	24 —	16 —	15 —	— —

W Gdańsku d. 7 Października,

Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Pszenicy	od	Złp. 1050	do	1140.
Zyta	—	—	—	360 — 378.
Jęczmienia	—	—	—	240 — 270.
Owsa	—	—	—	210 — 240.
Grochu	—	—	—	420 — 480.

LOTERYJA KRAJOWA,

W 368 Ciągnienu dnia 14 Października 1829 roku w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następujące:

71. 36. 38. 14. 80.

Przyszłe 369 Ciągnienu dnia 21 Października 1829 r. przypada.

D O N I E S I E N I A.

Pisarz Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa i jego Okręgu w mvsł art: 96 Ust: exek: podaje do wiadomości Publiczney: iż po uskutecznionem dnia 2 i wpisanem dnia 3 Października 1820 r. do akt hipotec nych vol: III. na karcie 27 Nro 4 zajęciu domu na Kleparzu w gminie VII. przy ulicy Długiej, pod liczbą 82 Kazimierza i Maryanny Bielińskich Małżonków własnego, między domami sąsiedzkimi z jednej strony Franciszka Sucharskiego, z drugiej Starościiny Wolbromskiej stojącego, przez P. Jacka Kaweckiego Komornika, z mocy wyroków Trybunału Cywiln: I. Inst: Departu Krakowsk: dnia 15 Października 1812 r. i Sądu Appell: W. M. Krakowa d. 10 Stycznia 1818 r. zapadłych i w akta hipoteczne d. 24 m. i r. t. vol. II. księgi intab: i extab: na karcie 74 Nro 134 wpisanych, oraz w wykazie hipotecznym tegoż domu, rubryce II. pozycyi I. umieszczonych, na satisfakcyą summy Złp: 2105 z procentem i kosztami Star: Berkowi Neuberger temi wyrokami, od tychże Bielińskich Małżonków zasądzoney, tudzież po zatwierdzeniu warunków licytacyi domu tego wyrokami Trybunału I. Instancyi d. 10 Lipca 1824 r. i Sądu Appell: d. 30 Czerwca r. b. zapadłemi,

Takowy dom z ogródkiem w tyle onego będącym, na żądanie tegoż Star: Neuberger i za popieraniem P. Eustachiego Ekielskiego Adwokata w Krakowie pod L. 263 zamieszkałego, przez licytacją publiczną na audyencyi Trybunału I. Inst: W. M. Krakowa i jego Okręgu w terminach niżej wyrażonych odbydź się mającą, sprzedany zostanie pod warunkami następującymi:

1. Cena szacunkowa domu tego z strony popierającego sprzedaż na pierwsze wywołanie kładzie się w summie 2100 Złp: wyraźnie dwa tysiące sto złotych Polskich w dobrej srebrney monecie kurrant.
2. Licytować chcący, obowiązani będą złożyć na vadium dziesiątą część szacunku ceny domu w ilości złp: 210.
3. Patron z strony popierającego sprzedaż niniejszą, niebędzie obowiązany do złożenia takiego vadium.
4. Koszta za popieranie niniejszey sprzedaży, jakie będą przysądzone z summy wyaukcjonowanej przybicie otrzymujący w dniach ośmiu po ostatecznem przysądzeniu zapłacić będzie obowiązany do rąk Patrona popierającego sprzedaż.
5. Przybicie otrzymujący winien w dni 20 jednę trzecią część summy wylicytowanej do Depozytu Sądowego złożyć, resztująca zaś wylicytowana summa przy nabywcy pozostać, aż do skutków nastąpić mającey klasyfikacyi.
6. Licytant przybicie otrzymujący po okazaniu kwitu z zapłacenia zwyczajnych kosztów za popieranie i po udowodnieniu, że zadosyć uczynił warunkom niniejszey Licytacji po otrzymaniu wyroku przysądżającego, natychmiast w posiadanie domu temu przysądżonego wprowadzonym będzie.
7. Podatki zaległe gdyby się jakie okazały, aż do dnia ostatecznego przysądzenia zapłacić będzie obowiązany z summy wyaukcjonowanej i takowe za udowodnieniem kwitami potrącone mu będą, zaś podatki z domu tegoż od dnia ostatecznego przysądzenia, należąc będą do kupiciela i takowe on sam od dnia nabycia ponosić obowiązany zostanie.

Termina do tej Licytacji oznaczają się:

1. na dzień 15 Grudnia r. b.
2. detto 15 Stycznia) 1830 roku.
3. detto 16 Lutego)

Z tem w myśl art: 98 Ust: Exek: dołożeniem, iż gdy na pierwszym terminie przynajmniej cena szacunkowa zaofiarowaną będzie, wtedy stanowcze przysądzenie domu tego z ogródkiem nastąpi.

Wzywają się zarazem wszyscy wierzyciele hypoteczni i osoby prawo rzeczowe mające, aby na pierwszym terminie Licytacji, prawa swe do tej nieruchomości pod prekluzją przedukowali, z wykazem mianych pretensy i ustanowieniem Adwokata.

W Krakowie dnia 29 Września 1829 r.

Onufry Męciński, P. T.

W dniu 20 Października r. b. o godzinie 3 po południu, w Krakowie w gmachu Sukiennic, odbędzie się w drodze exekucyi Sądowej Licytacyja zatradowanych ruchomości, iako to: żyż k srebrnych stołowych, kżeczek do kawy, kochelki, kulczykow złotych, numizmatów złotych i srebrnych, obrączki złotey; chęć licytowania mających, zaprasza się z gotowemi pieniędzmi.

W Krakowie dnia 13 Października 1829 r.

H. Salomonski, Kom. Sąd.

W domu pod Nrem 626 przy ulicy Mikołajskiej, w sklepie na dole znayduie się Parasol kitaykowy przez zapomnienie w pierwszych dniach b. m. i roku zostawiony, po który odebranie niewiadomy właściciel zechce się zgłosić.

W domu pod Liczbą 464 w ulicy S. Jana jest całe pierwsze piętro z kuchnią, piwnicą, wozownią, stajnią i strychem osobnym do wynajęcia.